

บทที่ 8

การปฏิบัติภายหลังยื่นคำฟ้องคดีแพ่ง

ความเบื้องต้น

เมื่อโจทก์นำคำฟ้องยื่นต่อพนักงานรับฟ้อง ขั้นตอนแรกนี้พนักงานรับฟ้องจะตรวจคำฟ้องในเบื้องต้นก่อนว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ถ้าเห็นว่าบกพร่องประการใดก็อาจเตือนให้โจทก์แก้ไขให้ถูกต้อง ถ้าเห็นว่าถูกต้องแล้วก็จะเรียกค่าธรรมเนียมศาลตามกฎหมายซึ่งแต่เดิมใช้วิธีออกใบสั่งซื้อแสตมป์ฤชากรเพื่อปิดในคำฟ้องแล้วเสนอต่อศาล แต่ปัจจุบันค่าธรรมเนียมศาลนั้นกฎหมายให้ชำระหรือนำมาวางเป็นเงินสดหรือเช็คซึ่งธนาคารรับรอง โดยเจ้าพนักงานศาลออกใบรับให้ (มาตรา 149 วรรคสาม) ศาลจะเป็นผู้ตรวจคำฟ้องตามหลักเกณฑ์ ป.วิ.แพ่ง มาตรา 18 เมื่อศาลเห็นเป็นประการใดก็จะมีคำสั่งเป็นหนังสือ เช่น เห็นว่าคำฟ้องเขียนฟุ่มเฟือยเกินไป หรือใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ก้าวร้าวเสียสติ หรือหยาบคาย ที่ไม่สมควร ศาลก็อาจมีคำสั่งคืนให้แก้ไขแล้วนำมายื่นใหม่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด หรือให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลหรือเงื่อนไขใดๆ แล้วแต่ศาลจะสั่ง ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ศาลมีอำนาจสั่งไม่รับคำฟ้องคดีนั้นๆ ได้ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำฟ้องถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายก็จะสั่งรับฟ้องไว้พิจารณาต่อไป ในทางปฏิบัติคำสั่งของศาลจะสั่งไว้มุมซ้ายตอนบนของคำฟ้องหน้าแรกโดยประทับตราวางข้อความ ดังนี้

“รับคำฟ้อง หมายส่งสำเนาให้จำเลยโดย
ให้โจทก์นำส่งภายใน 7 วัน ถ้าส่งไม่ได้
ให้โจทก์แถลงเพื่อดำเนินการต่อไปภายใน
กำหนด 15 วันนับแต่ส่งไม่ได้ หากไม่แถลง
ให้ถือว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง”

.....ผู้พิพากษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน้าที่ของโจทก์ภายหลังจากศาลสั่งรับฟ้อง

เมื่อศาลสั่งรับฟ้องแล้ว ศาลต้องออกหมายเรียกจำเลยให้มาแก้คดีพร้อมส่งสำเนา คำฟ้องให้จำเลยด้วย ในบางคดีมีจำเลยหลายคน ต้องส่งสำเนาให้จำเลยทุกคน สำเนาที่ โจทก์ต้องทำส่งศาลพร้อมฟ้องให้ครบจำนวนจำเลย โจทก์มีหน้าที่ต้องไปติดต่อพนักงาน เดินทางหมายเพื่อไปส่งหมายนั้นให้จำเลยภายใน 7 วัน นับแต่วันยื่นฟ้องไว้ หลักเกณฑ์นี้ ป.วิ. แพง กำหนดไว้ให้โจทก์ปฏิบัติในมาตรา 173 หากมีเหตุขัดข้องประการใดต้องแจ้งให้ศาล ทราบ หากโจทก์เพิกเฉย ไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวนี้ ศาลจะถือว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง ศาลมีอำนาจที่จะ จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตาม ป.วิ. แพง มาตรา 174 และ 132 (1)

กฎหมายเก่า (มาตรา 70 เดิม) กำหนดให้โจทก์มีหน้าที่นำส่งหมายเรียกและ สำเนาฟ้อง แต่ในความเป็นจริงตัวโจทก์มักจะไม่ไปนำส่งหมายด้วยตนเอง แต่ทนายโจทก์ จะเป็นผู้ดำเนินการแทนทั้งสิ้น ทั้งนี้โดยการติดต่อนัดหมายเจ้าพนักงานเดินทางหมายศาลกำหนด วันไปนำหมายฯ การไปส่งหมายศาลนี้ พนักงานเดินทางหมายฯไม่ได้ทำให้เปล่าๆ แต่โจทก์จะ ต้องเสียค่าป่วยการเดินทางหมายและค่าพาหนะตามระเบียบเป็นการล่วงหน้าด้วย แต่ปัจจุบัน ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ. แพง มาตรา 70 วรรคสอง โดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ. แพง (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2527 มาตรา 5 ในสาระสำคัญว่าให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมในการส่งหมายฯ ส่วนการนำส่งนั้นโจทก์จะนำส่งหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่ศาลจะสั่งให้โจทก์มีหน้าที่จัดการ นำส่ง...แต่ในทางปฏิบัติได้มีบันทึกจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง (ศาสตราจารย์จรัส เขมะจารุ ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2527) แจ้งให้ผู้พิพากษาทุกคนถือปฏิบัติในเรื่องการสั่งรับฟ้อง ว่า “เนื่องจากได้มีการแก้ไขมาตรา 70 ให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมในการส่งหมายเรียกและ สำเนาฟ้องโดยไม่ต้องนำส่ง เว้นแต่ศาลจะสั่ง โดยเห็นว่าถ้าไม่กำหนดให้โจทก์นำส่ง หมายเรียกสำเนาฟ้อง เมื่อเจ้าพนักงานผู้ส่งหมายรายงานว่าส่งหมายไม่ได้ ศาลจะต้องมี หมายแจ้งให้โจทก์ทราบเพื่อมาแถลงอีกซึ่งจะทำให้คดีต้องล่าช้าออกไป จึงเห็นสมควร กำหนดเป็นทางปฏิบัติของศาลแพ่งว่าให้เป็นหน้าที่ของโจทก์ที่จะต้องนำส่งทุกคดี เพื่อ โจทก์จะได้ทราบว่าส่งหมายเรียกได้หรือไม่ ในการนี้ท่านขอให้ผู้พิพากษาเดิมข้อความใน ทรายางรับฟ้องจากเดิมที่ว่า “รับคำฟ้อง หมายส่งสำเนาให้จำเลย ฯลฯ” เป็นว่า “รับคำฟ้อง หมายส่งสำเนาให้จำเลยโดยให้โจทก์นำส่งภายใน 7 วัน ฯลฯ” ส่วนข้อความตอนต่อไปที่ ว่า “ถ้าส่งไม่ได้ให้แถลงใน 15 วัน...” นั้นเห็นสมควรคงไว้ตามเดิมอีกสักระยะหนึ่งก่อน (เพราะถ้าจะแก้ระยะเวลาให้สั้นลงอาจมีปัญหาเกี่ยวกับโจทก์มากในระยะแรกๆ นี้)”

สรุปในทางปฏิบัติศาลจะสั่งให้โจทก์นำส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้อง แม้โจทก์ไปนำส่งหมายฯ โจทก์ยังคงต้องจ่ายค่าป่วยการเดินหมายและค่าพาหนะแก่พนักงานส่งหมายตามระเบียบ

การทิ้งฟ้อง

เมื่อศาลมีคำสั่งให้โจทก์นำส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้แก่จำเลย ดังนี้ โจทก์ต้องถือปฏิบัติตาม ในการนำส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องนั้น ตัวโจทก์จะไปนำหมายด้วยตนเองหรือจะมอบหมายให้ผู้แทนไปดำเนินการแทนก็ยอมทำได้ หากโจทก์เพิกเฉยจนล่วงเลยระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ต้องปฏิบัติแล้ว ถือว่าโจทก์ทิ้งฟ้องอันจะเป็นเหตุให้ศาลจำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยไม่จำต้องวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นเรื่องที่ฟ้องนั้น

ด้วยเหตุนี้นักศึกษาที่สนใจจะประกอบวิชาชีพทนายความในอนาคต ฟังใส่ใจในเรื่องนี้ให้ดี และถือเป็นเรื่องสำคัญต่อชื่อเสียงเกียรติคุณและทางทำมาหาได้ในอนาคตในวิชาชีพทนายความ การถูกศาลจำหน่ายคดีเพราะหลงลืมไม่ไปนำส่งหมายเปรียบเสมือนนักมวยแค่เริ่มไหว้ครูไม่ทันชกก็แพ้เสียแล้ว ทำให้ลูกความไม่เชื่อถือในความเป็นผู้เอาใจใส่ต่อหน้าที่ๆ ได้รับมอบหมาย จริงอยู่แม้ว่าคดีที่ถูกศาลจำหน่ายออกจากสารบบความโดยการทิ้งฟ้องอาจยังคงฟ้องใหม่ได้ภายในอายุความก็ตาม (มาตรา 176) แต่ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเริ่มคดีใหม่ ถือได้ว่าไม่รักษามูลประโยชน์ของลูกความแล้ว และถ้าหากเป็นคดีที่ใกล้จะหมดอายุความในขณะที่ยื่นฟ้องครั้งแรกแล้วถูกจำหน่ายคดี อายุความครั้งแรกไม่สะดุดหยุดลงเป็นผลให้คดีขาดอายุความแล้วฟ้องใหม่ไม่ได้ ย่อมเป็นความเสียหายอย่างยิ่งซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ฟังสำนึกและอย่าให้บกพร่องในเรื่องเช่นนี้ได้ เพื่อเป็นการเตือนสติให้ระลึกว่าในกรณีต่อไปนี้กฎหมายให้ถือว่าโจทก์ได้ทิ้งฟ้อง (มาตรา 174) คือ

(1) ภายหลังจากที่โจทก์ได้เสนอคำฟ้องแล้ว โจทก์เพิกเฉยไม่ร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ส่งหมายเรียกให้แก่คดีแก่จำเลย และไม่แจ้งให้ศาลทราบเหตุแห่งการเพิกเฉยเช่นว่านั้นภายในกำหนด 7 วัน นับแต่วันยื่นคำฟ้อง หรือ

(2) โจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดไว้เพื่อการนั้น โดยได้ส่งคำสั่งให้แก่โจทก์โดยชอบแล้ว ตัวอย่าง เช่น ศาลสั่งรับคำฟ้องของโจทก์โดยให้นำส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องแก่จำเลย หากส่งไม่ได้ให้โจทก์แถลงเพื่อดำเนิน

การต่อไปภายใน 15 วันนับแต่วันส่งไม่ได้ มิฉะนั้น ถือว่าทิ้งฟ้อง โจทก์ก็นำส่งหมายเรียก และสำเนาฟ้องแต่ส่งไม่ได้แล้วก็เฉยเสียไม่ดำเนินการอย่างใดเลย จนล่วงเลยเวลาที่ศาล กำหนด ดังนี้ เป็นต้น

หลักเกณฑ์การส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้อง

การนำส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้อง ถ้าศาลกำหนดให้เป็นหน้าที่ของโจทก์ นักศึกษาควรได้รับรู้หลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

(1) ให้ส่งในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก
(2) ให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของคู่ความ (ข้อ 1, 2 หลักมาตรา 74)
(3) ถ้าไม่พบตัวคู่ความ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของคู่ความ ถ้าได้ส่งแก่บุคคลใดๆ ที่มีอายุเกิน 20 ปี ซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักทำการงานที่ปรากฏว่าเป็นของคู่ความนั้น ถือว่าเป็นการส่งโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว (หลักมาตรา 76)

(4) การส่งนอกภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของคู่ความนั้นจะถือว่าเป็นการส่งถูกต้องตามกฎหมายเมื่อคู่ความฝ่ายนั้นยอมรับหรือการส่งได้กระทำในศาล (หลักมาตรา 77)

(5) กรณีจำเลยปฏิเสธไม่ยอมรับหมายฯโดยปราศจากเหตุอันชอบด้วยกฎหมาย เจ้าพนักงานเดินหมายขอที่จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มีอำนาจ หรือตำรวจไปด้วยเพื่อเป็นพยาน และถ้าคู่ความหรือจำเลยยังคงปฏิเสธไม่ยอมรับอยู่อีกก็ให้วางหมายเรียกและสำเนาฟ้องไว้ ณ ที่นั้น เมื่อได้ทำดังนี้แล้ว กฎหมายถือว่าการส่งหมายนั้นถูกต้อง (หลักมาตรา 78)

(6) ถ้าการส่งหมายฯไม่สามารถทำได้ดังที่ได้กล่าวมา ศาลอาจสั่งให้ส่งโดยวิธีอื่นแทนได้ คือ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือปิดหมายฯ ไว้ในที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของคู่ความ หรือมอบหมายฯไว้แก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในท้องถิ่นหรือตำรวจแล้วปิดประกาศแสดงการที่ได้มอบหมายฯ ดังกล่าวนี้ หรือลงโฆษณาหรือทำวิธีอื่นใดตามที่ศาลเห็นสมควร (หลักมาตรา 79)

อนึ่ง เนื่องจากมี พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.แพ่ง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2535 เพิ่มเติมการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องแก่จำเลยซึ่งมีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานนอกราชอาณาจักร ดังนั้น นักศึกษาต้องดูมาตรา 83 ทวิ - 83 อัญญา ประกอบการศึกษาด้วย

การส่งหมายไม่ได้

เมื่อทนายโจทก์ไปนำส่งหมายฯ การส่งได้หรือไม่ได้เป็นข้อเท็จจริงที่รู้ได้ทันที เว้นแต่กรณีไม่ไปนำส่งหมายฯ แต่ปล่อยให้พนักงานเดินหมายไปส่งหมายโดยลำพัง ในกรณีเช่นนี้ทนายโจทก์ควรได้ติดต่อขอทราบผลการส่งหมายฯ นั้นว่าส่งได้หรือไม่ได้ ซึ่งจะทราบได้จากรายงานการเดินหมายที่พนักงานเดินหมายได้รายงานต่อศาล ในกรณีที่ส่งหมายฯ ได้ย่อมไม่มีปัญหา คดีก็จะดำเนินไปตามขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา ที่จะเป็นปัญหาก็คือ การส่งไม่ได้ การส่งหมายฯ ให้แก่จำเลยไม่ได้ในทางปฏิบัติเท่าที่ปรากฏในศาลพอจะแยกสาเหตุเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

ก) ส่งไม่ได้เนื่องจากไม่พบตัวจำเลยและคนในบ้านของจำเลยไม่ยอมรับหมายฯ แทน

ข) ส่งไม่ได้เนื่องจากจำเลยไม่มีภูมิลำเนาตามที่ระบุในฟ้อง หรือย้ายไปจากภูมิลำเนานั้นแล้ว

ในกรณีส่งหมายฯ ไม่ได้ตามสาเหตุข้อ (ก) ในกรณีนี้ทนายโจทก์ต้องรีบทำคำแถลงยื่นต่อศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ส่งหมายฯ ให้แก่จำเลยอีกครั้งหนึ่งและในคำแถลงนั้น ควรจะได้ขอให้ศาลสั่งปิดหมายฯ ไว้ ณ ที่อยู่ของจำเลยรวมไปด้วย ในกรณีไม่พบตัวจำเลย หรือไม่มีผู้โดยยอมรับหมายฯ ไว้แทน เมื่อศาลอนุญาตตามคำแถลงแล้ว ทนายโจทก์จะต้องติดต่อขอหมายฯ และเสียค่าธรรมเนียมในการเดินหมายฯ อีก แต่ครั้งหลังนี้จะต้องเสียเพิ่มมากกว่าครั้งแรกเล็กน้อยเนื่องจากการปิดหมายฯ นี้จะต้องมีพยานซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ๆ อยู่ใกล้เคียงบ้านเรือนจำเลยไปเป็นพยานในการปิดหมายฯ โจทก์จึงต้องจ่ายค่าป่วยการให้พยานด้วย

ในการปิดหมายฯ นี้ ทนายโจทก์จะต้องติดตามตรวจสอบว่าครบกำหนดที่จำเลยจะต้องยื่นคำให้การต่อสู้คดีตามมาตรา 177 แล้วหรือยัง ซึ่งในกรณีปกติที่ไม่มีการปิดหมายฯ จำเลยจะต้องยื่นคำให้การภายใน 15 วัน นับแต่วันรับหมายฯ แต่ในกรณีส่งหมายโดยวิธีปิดหมายฯ กฎหมายให้มีผลใช้ได้เมื่อกำหนดเวลา 15 วัน นับแต่วันปิดหมายฯ ได้ล่วงพ้นไปแล้วตามมาตรา 79 (หรือพ้นกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 83 เบญจ, 83 ฉ., 83 อัฐ) แล้วแต่กรณี ซึ่งเนื้อหาหลักสูตรนี้จะอธิบายเฉพาะเบื้องต้นสำหรับชั้นปริญญาตรี เท่านั้นจะไม่ก้าวไปในรายละเอียดกรณีจำเลยมีภูมิลำเนาออกนอกราชอาณาจักร) ดังนั้น การปิดหมายฯ ทำให้จำเลยได้ประโยชน์จากหมายฯ จะมีผลเมื่อ 15 วันนับแต่วันปิดหมายฯ

ล่วงพ้นไปแล้ว ประกอบกับจำเลยมีเวลาจะยื่นคำให้การอีก 15 วัน ทำให้จำเลยมีเวลาหาเงินทองมาชดเชยโจทก์ หรือเตรียมแนวทางต่อสู้คดีได้ถึง 30 วัน (15 วัน + 15 วัน = 30 วัน) รายละเอียดในการยื่นคำให้การให้บททวนจากบทที่ 6 ตอนที่ 2 ซึ่งได้อธิบายแล้ว

ในชั้นนี้ทนายโจทก์ควรได้สอดส่องติดตามว่าพ้นกำหนด 15 วันและจำเลยได้ยื่นคำให้การต่อสู้คดีตามกฎหมายภายใน 15 วันหรือไม่ ถ้าจำเลยเฉยเสียจนล่วงพ้น 30 วันบริบูรณ์แล้วจึงจะถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ (มาตรา 197) ซึ่งเดิมตามกฎหมายเก่าโจทก์จะต้องร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ เพื่อจะได้นัดสืบพยานโจทก์ไปฝ่ายเดียวตามขั้นตอนของกฎหมายซึ่งจะทำให้โจทก์ได้ประโยชน์ที่ไม่ควรปล่อยให้หลุดมือไป ทั้งนี้โจทก์จะต้องมีคำขอต่อศาลภายในกำหนด 15 วัน นับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยยื่นคำให้การได้สิ้นสุดลง ถ้าหากโจทก์ไม่ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเช่นนี้จนล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด กฎหมายบังคับให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นออกเสียจากสารบบความ (มาตรา 198) แต่ปัจจุบันขณะเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.แพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการขาดนัดยื่นคำให้การในสาระสำคัญว่า เมื่อจำเลยไม่ยื่นคำให้การภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การโดยผลของกฎหมาย โจทก์ไม่จำเป็นต้องร้องขอให้ศาลสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ แต่ให้โจทก์ร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้โจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัดโดยไม่ต้องสืบพยาน (มาตรา 198, 198 ทวิ) แต่ทั้งนี้ต้องร้องขอภายในกำหนดเวลา 15 วัน นับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยยื่นคำให้การได้สิ้นสุดลง หากโจทก์เพิกเฉย กฎหมายให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีโจทก์ออกจากสารบบความ” ซึ่งทนายโจทก์ไม่ควรพลาดโอกาสเช่นว่านี้

ทวนกลับมาพิจารณาในเรื่องการขอให้ศาลมีคำสั่งปิดหมายฯ มีข้อพึงสังเกต การจะขอศาลปิดหมายฯได้นั้นต้องอยู่ในกรอบ 2 ประการต่อไปนี้ด้วย กล่าวคือ

(1) โจทก์ต้องแน่ใจว่าจำเลยมีภูมิลำเนาตามที่ปรากฏในฟ้องจริงๆ เพราะถ้าหากปรากฏว่าจำเลยมีหลักฐานแสดงได้ว่าไม่มีภูมิลำเนา ณ ถิ่นที่ปิดหมายฯ การปิดหมายฯ ก็ไร้ผล มีค่าเท่ากับไม่มีการส่งหมายฯ

(2) การขอปิดหมายฯ จะขอปิดได้ ณ บ้านเรือนของจำเลยที่ระบุถึงถิ่นที่อยู่ปรากฏในฟ้องเท่านั้น ถ้าหากระบุถิ่นที่อยู่ของจำเลยเป็นสถานที่ทำงานที่เป็นสถานที่ราชการแล้วศาลอาจไม่ให้ปิดหมายฯไว้ ณ ที่ทำการของรัฐบาลได้

“พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.แพ่ง (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2543

ในกรณีส่งหมายไม่ได้ตามสาเหตุข้อ (ข) เช่น จำเลยย้ายที่อยู่หรือย้ายภูมิลำเนาไปจากที่อยู่ตามฟ้อง กรณีเช่นนี้ทนายโจทก์ต้องรีบทำคำแถลงยื่นต่อศาลพร้อมส่งหลักฐานแสดงภูมิลำเนาหรือที่อยู่ใหม่ของจำเลย ซึ่งได้แก่สำเนาทะเบียนบ้านซึ่งเจ้าหน้าที่ทะเบียนสำมะโนครัวรับรองถูกต้อง ขอให้ศาลสั่งให้ส่งหมายฯ ไป ณ ที่อยู่ใหม่ของจำเลยและควรขอให้ศาลสั่งปิดหมายฯ หากไม่พบจำเลยหรือไม่มีผู้ได้รับหมายฯ แทนด้วย

อนึ่ง หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยย้ายภูมิลำเนาไปโดยโจทก์ไม่ทราบว่าเป็นไปอยู่ที่แห่งใด ก็ควรแถลงขอใช้วิธีประกาศโฆษณาคำฟ้องให้จำเลยทราบทางหน้าหนังสือพิมพ์พร้อมกับให้จำเลยยื่นคำให้การแก้คดีและกำหนดวันนัดพิจารณาคดีด้วย

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นกรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยย้ายที่อยู่หรือภูมิลำเนาจริงๆ แต่บางกรณีตัวจำเลยยังคงอยู่ในบ้านเรือนตามฟ้องจริง แต่มีพฤติการณ์ประวิงคดีโดยหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับหมายฯ เช่น ให้ญาติพี่น้องอ้างว่าจำเลยย้ายไปแล้ว ไม่รู้ว่าไปอยู่ที่ไหน หากโจทก์ตรวจสอบทะเบียนบ้านแล้วไม่ปรากฏว่าจำเลยย้ายที่อยู่ ดังนี้ โจทก์ต้องแถลงขอส่งหมายฯ อีกครั้งหนึ่ง หากไม่พบจำเลยหรือไม่มีผู้โดยยอมรับหมายฯ แทน ต้องขอให้ศาลสั่งปิดหมายฯ ไว้ ณ ที่อยู่ของจำเลยต่อไป

การเรียบเรียงคำแถลง

คำแถลงจะต้องเรียบเรียงอย่างไรนั้น กฎหมายไม่ได้บัญญัติวิธีปฏิบัติและรายละเอียดไว้แต่ประการใด ในทางปฏิบัติทนายแต่ละคนก็มีแบบฉบับหรือวิธีเรียบเรียงตลอดจนถ้อยคำสำนวนของตน แต่อย่างไรก็ตามแม้กฎหมายไม่ได้กำหนดแบบไว้ แต่ก็พอจะวางหลักกว้างๆ ในการเรียบเรียงว่าคำแถลงจะประกอบด้วยเนื้อหาสาระ 4 ประการ คือ

1) ต้องบรรยายให้ศาลทราบขณะยื่นคำแถลงคดีนั้นอยู่ในขั้นตอนใดของศาล เช่น อยู่ระหว่างส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลย... ฯลฯ เป็นต้น

2) บรรยายเหตุขัดข้องที่ต้องยื่นคำแถลงต่อศาลพร้อมด้วยเหตุผล เช่น ส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลยไม่ได้ เพราะจำเลยมีพฤติการณ์หลบเลี่ยงไม่ยอมรับหมายฯ เพื่อประวิงคดี เนื่องจากทราบจะถูกโจทก์ฟ้องคดี หรือจำเลยย้ายภูมิลำเนาไปจากที่อยู่เดิมไม่ทราบว่าเป็นไปอยู่ที่แห่งใดในราชอาณาจักร... ฯลฯ เป็นต้น

3) บอกความประสงค์ที่ยื่นคำแถลงนั้นต้องการให้ศาลดำเนินการอะไรให้อย่างไร เช่น กรณีไม่สามารถส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลยด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น

ต้องการให้ศาลมีคำสั่งให้ส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลยอีกครั้งหนึ่ง หากไม่พบจำเลยและไม่มีผู้ได้รับหมายฯ แทน ขอศาลมีคำสั่งให้ปิดหมายฯ ไว้ ณ บ้านเรือนจำเลย หรือกรณีไม่ทราบจำเลยย้ายไปอยู่ที่ใด ประสงค์จะขอให้ศาลมีคำสั่งให้ประกาศคำฟ้องในหน้าหนังสือพิมพ์...ฯลฯ เป็นต้น

4) ต้องลงชื่อผู้แถลง ผู้เรียงและผู้พิมพ์ด้วย ในคำแถลงจะต้องลงลายมือชื่อผู้แถลง อาจเป็นตัวใจทงหรือนายใจทงก็ได้ ส่วนผู้เรียงต้องเป็นทนายความ (พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 33) ส่วนผู้พิมพ์จะเป็นเสมียนพนักงานก็ได้ หรือนายใจทงก็จะเป็นผู้ทั้งเรียงและพิมพ์ก็ได้

ในทางปฏิบัติคำแถลงขอให้ส่งหมาย ปิดหมาย หรือประกาศโฆษณาคำฟ้องในหน้าหนังสือพิมพ์...ฯลฯ ใช้แบบพิมพ์ของศาล คือ แบบคำร้อง (หมายเลข 7) โดยขีดฆ่าคำว่า "คำร้อง" ออกแล้วเปลี่ยนเป็น "คำแถลง" ดังตัวอย่างหน้าถัดไป

หลักเกณฑ์ข้างต้น นำไปประยุกต์ใช้กับการเรียบเรียงคำร้องหรือคำขอได้ดูจกัน

ตัวอย่างคำร้อง

(๗)
คำแถลง

คดีหมายเลขดำที่ _____ /๒๕____

คดีหมายเลขแดงที่ _____ /๒๕____

ศาล _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช 25____

ความ _____

ระหว่าง { _____ โจทก์
_____ จำเลย

ข้าพเจ้า _____ โจทก์

เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ อาชีพ _____

เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ.๒๕____ อายุ _____ ปี อยู่บ้านเลขที่ _____

ถนน _____ ตรอก/ซอย _____ ใกล้เคียง _____

ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

ขอยื่นคำแถลงมีข้อความที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. _____

หมายเหตุ ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

_____ ผู้แถลง

ตัวอย่างคำแถลงขอสงหมาย
(ถ้าส่งไม่ได้ ขอให้ปิดหมาย)

เนื้อหาคำแถลงเรียบเรียง ดังนี้

ข้อ 1. คดีนี้ตามรายงานเจ้าหน้าที่สงหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลยไม่ได้ รายละเอียดดังปรากฏตามรายงานเจ้าหน้าที่แล้วนั้น โจทก์ขอยืนยันว่าจำเลยมีหลักฐานที่อยู่ดังปรากฏตามฟ้องแน่นอน ทั้งทราบล่วงหน้าด้วยว่าจะถูกโจทก์ฟ้อง จึงพยายามหลบหลีกการรับหมายเป็นการประวิงคดีให้ล่าช้า โจทก์จึงกราบเรียนมาขอศาลได้โปรดมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานสงหมายแก่จำเลยอีกครั้งหนึ่ง หากไม่พบตัวจำเลยและไม่มีผู้ใดรับหมาย ขอศาลปิดหมายไว้ ณ บ้านเรือนจำเลยต่อไปด้วย ขอได้โปรดกรุณาอนุญาต

ควรมีควมแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้แถลง

คำแถลงฉบับนี้ ข้าพเจ้า (ระบุชื่อทนายความ) ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างคำแถลงขอให้ประกาศหนังสือพิมพ์
(ในกรณีไม่ทราบที่อยู่ของจำเลย)

เนื้อหาคำแถลงเรียบเรียง ดังนี้

ข้อ 1. คดีนี้ การสงหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้แก่จำเลยโดยวิธีธรรมดาไม่อาจทำได้ เพราะจำเลยย้ายไปจากภูมิลำเนาเดิมตามฟ้องไปก่อนฟ้องคดีนี้ ไม่ทราบว่าไปอยู่ที่ใดในประเทศไทย โจทก์จึงขอความกรุณาศาลได้โปรดมีคำสั่งประกาศโฆษณาคำฟ้อง หมายเรียกกำหนดวันให้จำเลยยื่นคำให้การและวันนัดสืบพยานโจทก์ในหน้าหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์เผยแพร่ทั่วประเทศแทนการสงหมายโดยวิธีธรรมดาเพื่อให้จำเลยทราบมีกำหนด.....วัน ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมีควมแล้วแต่โปรด

ลงชื่อ.....ผู้แถลง

คำแถลงฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างคำแถลงขอสงหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลย

(ซึ่งมีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตศาล)

(นายมลาย ทรัพย์สุญ โจทก์ - นายปลอด ยอดภัย ที่ 1 นายใส เบี้ยวเงินตรา ที่ 2 จำเลย)

เนื้อหาคำแถลงเรียบเรียง ดังนี้

ข้อ ๑. คดีนี้ศาลประทับรับฟ้องแล้ว เนื่องจากจำเลยที่ 2 มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดเชียงใหม่ โจทก์จึงขอความกรุณาศาลสงหมายเรียกและสำเนาฟ้องไปให้ศาลจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้พนักงานศาลสงหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้แก่จำเลยตามตำบลที่อยู่ตามฟ้องโดยโจทก์ไม่นำส่งเอง

อนึ่ง เพื่อเป็นการสะดวกไม่ล่าช้าแก่การพิจารณาคดี ถ้าหากไม่พบตัวจำเลยหรือไม่มีผู้รับหมายไว้แทน ขอศาลได้โปรดมีคำสั่งปิดหมายเรียกและสำเนาฟ้องไว้ ณ ที่อยู่ของจำเลยแทนการสงหมายโดยวิธีธรรมดาด้วย โจทก์ได้แนบเช็คไปรษณีย์จำนวน 200 บาทเป็นค่าพาหนะป่วยการเดินหมายแล้ว ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้แถลง

คำแถลงฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อ).....ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

การแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง

เมื่อโจทก์ได้ยื่นฟ้องไปแล้วก่อนที่การพิจารณาจะเริ่มขึ้น อาจจะมีกรณีที่โจทก์ตรวจพบความบกพร่องหลงลืมในการเรียบเรียงฟ้อง โจทก์อาจแก้ไขหรือเพิ่มเติมคำฟ้องนั้นได้ ดังที่ ป.วิ.แพ่ง มาตรา 179 บัญญัติไว้ดังนี้

“โจทก์หรือจำเลยจะแก้ไขข้อหา ข้อต่อสู้ ข้ออ้างหรือข้อเถียงอันกล่าวไว้ในคำฟ้อง หรือคำให้การที่เสนอต่อศาลแต่แรกก็ได้

การแก้ไขนั้น โดยเฉพาะอาจเป็นการแก้ไขในข้อต่อไปนี้

(1) เพิ่ม หรือลดจำนวนทุนทรัพย์ หรือราคาทรัพย์สินที่พิพาทในฟ้องเดิม หรือ

(2) สละข้อหาในฟ้องเดิมเสียบางข้อ หรือเพิ่มเติมฟ้องเดิมให้บริบูรณ์โดยวิธีเสนอคำฟ้องเพิ่มเติม หรือเสนอคำฟ้องเพื่อคุ้มครองสิทธิของตนในระหว่างการพิจารณา หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

(3) ฯลฯ

ข้อที่เป็นสาระสำคัญในการขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องนี้จะต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้ากันได้ด้วย ดังที่วรรคท้ายของมาตรา 179 บัญญัติไว้ความว่า "แต่ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดเสนอคำฟ้องใดต่อศาล ไม่ว่าโดยวิธีฟ้องเพิ่มเติม หรือฟ้องแย้งภายหลังที่ได้ยื่นคำฟ้องเดิมต่อศาลแล้ว เว้นแต่คำฟ้องเดิมและคำฟ้องภายหลังนี้จะเกี่ยวข้องกันพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้"

วิธีดำเนินการ

การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องต้องทำคำขอในรูปแบบ"คำร้อง"ยื่นต่อศาลและต้องยื่นก่อนวันชี้สองสถานหรือก่อนวันสืบพยานครั้งแรกไม่น้อยกว่า 7 วัน (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 180 และมาตรา 1 (10)) หมายความว่าถ้าคดีนั้นศาลได้กำหนดวันชี้สองสถานไว้ การขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องต้องยื่นขอก่อนวันชี้สองสถาน ถ้าคดีนั้นไม่มีการชี้สองสถาน เช่น คดีที่ไม่มีอะไรยุ่งยากและศาลเห็นว่าไม่จำเป็นต้องชี้สองสถานโดยกำหนดนัดสืบพยานฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ดังนี้ การขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องต้องร้องขอก่อนวันเริ่มสืบพยานครั้งแรก (นัย ฎ. 378/2483, 486/2494) ทั้งนี้ไม่น้อยกว่า 7 วัน ถ้ายื่นภายหลังจากที่กล่าวมานี้ศาลไม่ยอมให้แก้ไข เว้นแต่ปรากฏว่าเป็นคดีที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อย

นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ศาลฎีกายังได้วางแนวปฏิบัติว่าการแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องต้องระบุด้วยว่าขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อใด ตรงไหน ว่าอย่างไรด้วย สำหังเพียงแต่ขอเพิ่มเติมข้อความ เช่น ขอเพิ่มเติมข้อความในฟ้องข้อ 1 และข้อ 2 แต่ไม่ให้รายละเอียดว่าเพิ่มตรงไหน ถือว่าเป็นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องที่ไม่ชัดเจน ศาลไม่ชอบที่จะรับไว้พิจารณา (ฎ. 6366/2540)

หลักเกณฑ์ในการเรียบเรียงคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง

หลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไม่มีอะไรยุ่งยาก คงเริ่มด้วย

(1) บอกกล่าวหรือบรรยายให้ศาลทราบว่าคุณคดีที่จะขอแก้ไขนี้ศาลนัดชี้สองสถาน หรือนัดสืบพยานวัน เดือน ปีใด

(2) ขอบกพร่องที่จะขอแก้ไข หรือจะขอเพิ่มเติมคำฟ้องข้อใดบ้าง ตรงไหน บรรทัดใด ข้อความว่าอย่างไร แก้แล้วหรือเพิ่มเติมแล้วจะอ่านได้ความว่าอย่างไร ต้องบรรยายให้ปรากฏด้วยตามข้อเท็จจริงแล้วแต่กรณีเป็นเรื่องๆ ไป

(3) นอกจากข้อที่ขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมแล้ว ขอให้ตามคำฟ้องเดิมทุกประการ แบบพิมพ์ที่ใช้ขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง ใช้แบบพิมพ์ของศาล คือ แบบคำร้อง (หมายเลข 7) โดยเติมคำว่า "ขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง" ต่อท้ายคำร้อง เมื่อเติมแล้วจะอ่านได้ความว่า "คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง" ดังตัวอย่าง เช่น

(๗)

คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง

ข้อ 1. คดีนี้ ศาลนัดชี้สองสถานในวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2551 เนื่องจากคำฟ้องของโจทก์ขาดตกบางประการ โจทก์จึงกราบเรียนต่อศาลขอเพิ่มเติมคำฟ้องในข้อ 3. บรรทัดที่ 4 โดยเติมคำว่า "โดยไม่เสียค่าตอบแทนและไม่สุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยไม่สุจริต" ลงต่อท้ายคำว่า "จำเลยรับโอนที่ดินมา" เมื่อแก้ไขแล้วจะอ่านได้ความดังนี้ "ข้อ 3. จำเลยรับโอนที่ดินมาโดยไม่เสียค่าตอบแทน และไม่สุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยไม่สุจริต"

ข้อ 2. นอกจากที่ขอเพิ่มเติมนี้แล้ว โจทก์ขอให้ตามฟ้องเดิมทุกประการ ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ควรมีควมแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง

คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า..... ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

การถอนฟ้อง

เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องและจำเลยได้รับหมายเรียกและสำเนาฟ้องแล้ว จำเลยจะต้องยื่นคำให้การต่อสู้คดีภายใน 15 วันนับแต่วันรับหมายฯ แต่โจทก์และจำเลยอาจตกลงกันได้ ในกรณีเช่นนี้โจทก์อาจถอนคำฟ้องไปจากศาลยอมทำได้ การถอนฟ้องในทางปฏิบัติมีอยู่ 2 ระยะ คือ (1) ถอนฟ้องก่อนจำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดี (2) ถอนฟ้องภายหลังจากจำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดีแล้ว

1) ถอนฟ้องก่อนจำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดี

การถอนฟ้องในกรณีนี้ต้องทำ"คำบอกกล่าว"เป็นหนังสือยื่นต่อศาล ในทางปฏิบัติใช้แบบพิมพ์คำร้องโดยขีดฆ่าคำว่า "คำร้อง" แก่เป็น "คำบอกกล่าว"

เมื่อศาลได้รับคำบอกกล่าวของถอนฟ้องเช่นนี้ ศาลย่อมมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนไปได้เลยโดยไม่จำเป็นต้องสอบถามจำเลยเนื่องจากในชั้นนี้จำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การ จำเลยยังไม่ได้เข้ามาในคดี (นัย ฎ. 1651/2500)

2) ถอนฟ้องภายหลังจากจำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดีแล้ว

กรณีนี้โจทก์จะต้องทำเป็น"คำร้อง"ต่อศาล (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 175) การถอนฟ้องในกรณีดังกล่าวแตกต่างกับกรณีแรก กล่าวคือ ในกรณีหลังนี้ศาลจะอนุญาตให้ถอนหรือไม่อนุญาตก็ได้ หรือจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรไม่อนุญาต ศาลจะมีคำสั่งไม่อนุญาตไปที่เดียวก็ได้ แต่ถ้าเห็นสมควรอนุญาตให้ถอนฟ้องได้ ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่ง ศาลต้องฟังคำชี้แจงของจำเลย หรือผู้ร้องสอด (ถ้าหากมี) เสียก่อน ในทางปฏิบัติศาลจะส่งสำเนาคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ให้จำเลยและกำหนดวันให้จำเลยส่งคำชี้แจงต่อศาล หรือนัดให้โจทก์จำเลยมาพร้อมกันเพื่อชี้แจงด้วยวาจาต่อหน้าศาล เมื่อได้ฟังคำชี้แจงของจำเลยแล้ว ศาลก็มีอำนาจออกคำสั่งได้

อนึ่ง เพื่อความรวดเร็วไม่ต้องรอให้ศาลสอบถามจำเลยว่าจะคัดค้านการถอนฟ้องหรือไม่ จำเลยอาจบันทึกคำยินยอมให้โจทก์ถอนฟ้องต่อท้ายคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ก็ได้

ตัวอย่าง
คำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง

ข้อ 1. คดีนี้จำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การ แต่โจทก์และจำเลยตกลงกันได้โดยจำเลยยอมชำระหนี้ให้โจทก์ตามฟ้อง โจทก์ไม่คิดใจที่จะดำเนินคดีกับจำเลยอีกต่อไป จึงขอถอนฟ้องคดีนี้ ขอศาลได้โปรดกรณานุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้บอกกล่าว
คำบอกกล่าวฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์
ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่าง
คำร้องขอถอนฟ้อง

ข้อ 1. คดีนี้โจทก์ได้ยื่นฟ้องจำเลยและจำเลยได้ยื่นคำให้การสู้คดีแล้ว แต่โจทก์และจำเลยตกลงกันได้ โดยจำเลยขอประนีประนอมยอมความและได้ชำระหนี้ให้โจทก์เป็นส่วนใหญ่ คงค้างบางส่วนเล็กน้อย โจทก์ไม่คิดใจเรียกร้องส่วนที่เหลืออีกต่อไป ขอถอนฟ้องคดีนี้เสีย ขอศาลได้โปรดกรณานุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง
คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์
ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

ข้าพเจ้า.....จำเลย ไม่ขัดข้องที่โจทก์ขอถอนฟ้อง
ลงชื่อ.....จำเลย

คำสั่งศาล

เมื่อโจทก์ขอถอนฟ้อง ศาลจะต้องมีคำสั่งในเรื่องค่าธรรมเนียมด้วย โดยศาลมีอำนาจสั่งให้คืนค่าขึ้นศาลซึ่งโจทก์ได้เสียไว้ในเวลายื่นคำฟ้องทั้งหมด หรือบางส่วนตามที่ศาลเห็นสมควร (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 151 วรรคสอง)
